

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno med tedni in prazniki.
Inserati: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicati petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le pošiljane in zadostne frankovane.

Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vsa dni po Din 1—
v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		V Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	...	60—	72—	108—
3	...	30—	36—	54—
1	...	10—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Jugoslavija in Bolgarija.

O Jugoslaviji in Bolgariji je napisal znani dober poznavatelj naših razmer g. Herman Wendel (Frankfurt) nastopni članek:

Pri jedni zadnjih manifestacij bolgarske kmečke stranke po ulicah v Sofiji so nosili ogromen ščit z napisom v velikih črkah: »Od Drave in Save do Črnega in Egejskega morja živi samo en narod: jugoslovanski!« V resnici tava vsako opazovanje odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki so stopili baš vsled Stambolijskovega obiska v Beogradu na novo pot, v zmoči, ako ne priznava jezikovne in krvne skupnosti Bolgarov z ostalimi Jugoslovenci. Sicer so tekom svetovne vojne slepo besneči bolgarski šovinisti po vseh ulicah glasno tajili svoje jugoslovenstvo in se izdajali ponosno za pripadnike »turanske rase« ali celo za potomce Hunov, in tako je bilo za vsakega srbskega skeptika lahko, da je zgibal z ramami sedaj nad znovo vzbujeno jugoslovensko zavestjo Bolgarov, toda čustva in razpoloženja ne morejo izpremenjati dejstev: Bolgari, Srbi, Hrvati in Slovenci so in ostanejo plemena enega in istega naroda in kakor se ne da med Slovenci in Hrvati, tako se ne da tudi med Hrvati in Srbi napraviti nikake ločitvene črte, tako pa se tudi izgubi meja med Srbi in Bolgari.

Ko se je v XIX. stoletju dvignila jugoslovenska misel najprvo v romantični obliki, je potegnili prav spoznavajoč to dejstvo, Gajev ilirizem, kakor tudi Strossmayerjev jugoslavizem. Bolgare v svoje kroge. Pa tudi politično se je izkazalo krvno sorodnost, ki se je poglabila še vsled tega, ker so Srbi in Bolgari skozi stoletja kot potrpežljiva raja morali vleči težak jarem turškega gospodstva. Ko so se pričeli Srbi tega jarma otresati, so se zganili tudi Bolgari. V šestdesetih letih ni tvorila mlada izobražena skupina tu in tam med Srbi in Bolgari skoraj nobene razlike, izmed bolgarskih bojnikov za svobodo je oborožil Rakovski v Beogradu bolgarsko legijo v svrhu, da se bori na strani Srbov proti Turkom. Karavelov je izrekel pri svojih rojakih že razširjeno prepričanje, da bo bila ura rešitve za balkanske Slovence samo v Beogradu in 1876 leta je izdelal bolgarski revolucionarni komite v Bukarešti načrt za združitev osvobojenih Srbov

in Bolgarov z ustanovitvijo srbsko-bolgarske države pod žezlom Obrenovičev.

Ko je leta 1878. gospodstvo Osmanov v Evropi zadel ogromni sunek, je odgovarjala ustvaritev pomembne jugoslovenske države, ki bi obsegala Bolgarijo, Srbijo, Crnogor, Bosno in Hercegovino, najbližje zgodovinski logiki. Ako je namesto tega prišlo do sramotne potvorbe berlinskega kongresa, ki je skupnost raztrgal in razbil, kar je bilo zmožno za življenje, se je zgodilo to vsled tega, ker se razne velesile niso mogle sprijazniti z mislijo, da se jim z ustanovitvijo velike močne in razvoja sposobne jugoslovenske države izmakne Balkan sferi njihovih interesov in intrig. Male, utesnjene, varstva potrebne države z različnimi dinastijami so nudile najboljše sredstvo za intrigantsko igro evropske diplomacije. Rusija je videla, kako Bolgarija koraka za njo proti Carigradu, Avstro-Ogrska je smatrala Srbijo za svojo stražo na poti v Solun, kar pa je med Beogradom in Sofijo v zadnjih desetletjih izbruhnilo mržnje in sovraštva, to je bila neposredna posledica dunajskega in petrogradskega hujšakstva. Kakor je dunajska politika 1. 1855. poznala Srbe v vojno proti Bolgarom, 1. 1905. uničila srbo-bolgarsko carinsko unijo, 1. 1913. razbila balkansko zvezo, to je le par primerov onega imperijalizma, ki je izražal hladnokrvno balkanske države, eno proti drugi.

Ta politika velesil je imela pri Jugoslovenih vseh plemen dva nasprotujoča si učinka: pri enih je uspevala jedinstvena misel, ki je hotela vse brate združiti proti skupnemu sovražniku, evropskemu imperijalizmu, pri drugih pa je naraščala silna misel, ki je hotela nasprotstvo med velesilami izrabiti v povišanje enega rodu na stroške ostalih. Tu jugoslovenski nacionalizem, tam velebolgarski, velesrbski, velehrvatski šovinizem. Zadnji nebrzdani izbruh silne misli je prineslo leto 1915., ko je Bolgarija pod Ferdinandom Koburgom, da si zgradi svoje nadgospodstvo na Balkanu, potisnila meč v hrbet Srbom, ki so se bojevali za svoje golo življenje. To sramotno izdajstvo Jugoslovenstva je Bolgare ne samo pri Srbi, marveč tudi pri Hrvatih in Slovencih, obremenilo s težkim madežem.

Toda stara Bolgarija je bila septembra 1918. na makedonski fronti pokopana. Sicer se letajo po Sofiji pristaši metod konjskih mešetarjev, sopihajoč po revanži, postavljajoč sedaj Italijo, sedaj Turčijo, sedaj Rusijo v svoje račune in nasprotujoč vsaki priključitvi svoje dežele Jugoslaviji in mali antanti. Toda moči nimajo več in Stambolijski je že tekom bratske vojne več kakor enkrat priznal: »Jaz nisem ne Bolgar, ne Srb, marveč Jugosloven.« Po tem načelu je tudi vodil svojo politiko.

Pri Srbih še krvave pekoče rane, ki jim jih je zadala bolgarska roka tekom svetovne vojne in zlasti tekom zasedbe Južne Srbije, tako da vabilo Stambolijskega ne more naložiti takoj na vročo protiljubez. Na deželnem kongresu radikalne stranke 1921. je govoril Pašić, da treba Bolgarom pripustiti 15 do 20 let časa, da izkažejo svojo vrednost, in pri debati o mirovni pogodbi v skupščini je padla celo trda beseda: »Med nami in Bolgari mora ostati kitajski zid.« Tudi gibanje bolgarskih tolp po Makedoniji je vedno bolj slabo odnošaje med Beogradom in Sofijo. Na drugi strani pa je nastopil odlični srbski list »Trgovinski Glasnik«, seveda pod pozorjem, da Bolgarija izpolni svoje mirovne obveznosti, neutrudno za srbsko-bolgarsko skupnost, kakor se je tudi pri Hrvatih in Slovencih vedno očitnejše izrekalo pojmovanje, da Jugoslavija brez Bolgarije ni popolno delo in da nudi na strani stojiča Bolgarija vedno priliko za ta ali oni imperijalizem, da bi se mirni razvoj Balkana pogubonosno motil.

Izpremenjeni zunanje - politični položaj. Kemal v Orientu in Mussolini v Rimu, je brez dvoma spravil beogradske državnike do naklonjenosti za obisk Stambolijskega. Tam so se videli, spoznali, razgovorili. Stambolijski je odpotoval z obljubo jugoslovenske države v Lausanne, da bo pomagala Bolgariji glede prostega dohoda do Egejskega morja, in kakor se kaže, so ostali na obeh straneh dobri vtiski, kajti celo beogradske listi, ki so imeli doslej za Bolgarijo samo polno mero nezaupanja, govore prijazno v prilog pacifične, vsaki zahtevi do Makedonije se odrekajo politike bolgarskega ministrskega predsednika.

Leč je prehit in to pomeni mnogo. Pot do zjedinitve Bolgarije z Jugoslavijo je najbrže še daleč, toda prvi korak na tej poti je storjen

in kako naglo se včasih taki razvoji izvrše, kaže vzgled Nemčije, katere rodovi so se 1866. še pobijali v krvavem bratskem boju, pa so se štiri leta pozneje združili v jednoto.

Položaj na Madžarskem.

V triumviratu evropskih bolnikov pripada ugledno mesto tudi madžarski republik. Nemčija, Avstrija, in Madžarska so tri sestre, ki so si po današnjem življenju in notranjopolitičnem položaju neverjetno podobne. Politična zmedenost, neke vrste prenapetost živcev in čudna sodobna psihoza, gospodarska kriza in pomanjkanje vsakega veselja do dela, popolna izguba vere in zaupanja v samega sebe in samopomoč, so karakteristične skupne poteze v življenju teh treh držav. Položaj Madžarske kot agrarne države sicer še ni tako obupen, in madžarski narod ima v tem oziru značilno prednost pred nemškimi, vendar pa postaja socialno življenje v zadnjem času tudi na Madžarskem čim dalje bolj težko. Kar se tiče notranjopolitičnega položaja, je treba pripomniti, da je zapustil komunistični puč v madžarski javnosti globoko korenino, in strankarska borba se nadaljuje z vso silo. Komuniste so dogodki potisnili v ozadje, posamni slučajni organizaciji, ki so pa precej maloštevilne, ne igrajo v tej borbi značilne vloge. Pač pa so postali socialisti v zadnjem času zelo agilni in zavzeli skupno z radikalci odločno stališče proti konservativnim strankam. Pod pritiskom te agilnosti so se združile v parlamentu vse krščanske stranke in nastopajo proti levemu krilu, ki ga tvorijo radikalci in socialni demokrati. Do sporazuma med tema dvema skupinama do danes še ni prišlo in malo je upanja, da sploh pride.

Kurs madžarske krome se je v zadnjem času precej zboljšal, kar je povzročilo znatno pomirjenje razburjenih duhov in oživilo zunanjo trgovino. Vendar pa draginja še vedno napreduje. Kot povsod, je ona zadela tudi na Madžarskem predvsem one sloje prebivalstva, ki so navezani na svoj mesečni zaslužek in nimajo premoženja ali stalnih postranskih dohodkov. Posebno težak je položaj uradništva. Časopisi stalno prinašajo vesti o samomorih upokojenih častnikov in državnih uslužbencev, ki trpe zbog mizerne pokojnine veliko pomanjkanje. Z druge strani pa časopisi z ogorčenjem pišejo o razkošnem življenju židovske buržoazije, ki izkorišča narodno revščino in si ustvarja potom špekulacije brezskrben obstanek. Pod pritiskom splošnega pomanjkanja živila je

bilo notranje ministrstvo prisiljeno izdati odredbo glede evidence vseh tujcev brez stalnega poklica, ki jih namerava izgnati iz Madžarske. Ta odredba sicer še ni izvršena, vendar pa pomeni, da madžarska vlada smatra položaj za zelo resen.

Veliko vznemirjenje je vzbudila nota, ki jo je poslala vlada zaveznikom glede v Budapešti nahajajoče se zavezniške razorožitvene komisije. Ta komisija je bila organizirana na temelju mirovne pogodbe in po njenem lastnem priznanju je Madžarska že davno izvršila vse njene zahteve glede razorožitve. Vendar pa komisija še vedno obstaja in teži državni budget, kar je razvidno iz dejstva, da dobiva njen predsednik 10 milijonov krun letne plače. Zato pa je vlada prosila zaveznike, naj to komisijo likvidirajo.

Bolj zanimivo kot notranjopolitični položaj in socialne prilike, ki so si skoro v vseh državah podobne, je pa stališče, ki ga zavzema uradna Madžarska v zunanji politiki. Ugledni madžarski časopis trdi, da učarje v Mali Aziji lahko razruši celo zgradbo versailleskega miru in osvobodi izpod antantne kurotele ne samo Turčijo, marveč tudi milijonov Nemcev, razkosano Madžarsko, umirajočo Avstrijo in Bolgarijo. Isti časopis smatra, da bi bilo z uničenjem svetovske pogodbe razveljavljene tudi vse ostale povojne pogodbe in kličo z velikim navdušenjem: »Kdaj vendar pride naš Kemal paša. Da bo slika ališča, ki ga zavzema madžarska javnost napram turški restavraciji, še bolj bolna, naj omenimo, da je hotel madžarski parlament takoj po prvih poročilih o uspehu kemalističnega orožja poslati angorski vladi brzopletni pozdrav in izjaviti predsedniku parlamenta grofa Bethlena, ki je dejal, da načelno sicer ni nasprotnik te misli, da pa sedanji položaj za to ni ugoden, je preprečil javni dokaz skrite simpatije. Diplomatični uspeh, ki ga je dosegla Madžarska v Ženevi s tem, da je bila sprejeta v Državno narodov, je sprejela javnost s precejšnjo resignacijo, in uradno glasilo pravi k temu dogodku, da se ne more primerjati z uspehom Turčije v Mali Aziji, ki je zopet dobila to, kar ji je vzela evropska vojna. Vidi se, da tudi madžarski politiki niso preveč zadovoljni s sedanjim položajem Madžarske in še vedno sanjajo o zlatih časih preteklosti. To dejstvo pa je važno tudi za nas, da vemo, kako je pri srcu našim neposrednim sosedom in kam bi se obrnile njihove oči v slučaju, da bi se razčistilo oblačno podnebje, ki visi nad današnjo Madžarsko.

Miran Jarc:

Bog in pustolovec.

(Dalje.)

»In videl sem, ko je odprlo šesti pečat in velik potres je nastal in solnce je počrnelo kakor raševa vreča in mesec je postal ves kakor kri in nebeske zvezde so padale na zemljo, kakor trebi smokva svoje nezrelo sadje, ko jo trese velik veter. In nebo je izglinilo kakor knjiga, ko se zvilje, in vse gore in vsi otoki so se premaknili s svojih mest. In kralji zemlje in velikaši in vojaški poveljniki in bogatini in močniki in vsak hlapec in svobodnik so se skrili v jame in skalne razpokline po gorah. In so rekli goram in skalam: Padite na nas in skrijte nas pred obličjem Njega, ki sedi na prestolu, in pred jezo Jagnjetovo, kajti prišel je veliki dan in niti jeze in kdo more stati? ... Mož je čital v gorečem vznemirjenju, zadnje besede pa je zamisljeno ponovil: ... kajti prišel je veliki dan in niti jeze in kdo more stati, kdo more stati? ... Bog se nas usmili, nas vseh, najbolj pa vas, ki se še ne bližate domovini očetov, vas, ki morda še dočakate dobro, o kateri pravi apostol, »in v tistih dneh bodo iskali ljudi je smrti, a je ne bodo našli, in želili bo-

do umreti, a smrt bo bežala od njih ... to bo za vladanja kralja brezdna. Abadona,« to bo doba, o kateri je tudi pisano: »In nastanejo bliski in glasovi in gromi in velik potres nastane, kakršnega ni bilo, odkar so bili ljudje na zemlji, tolik potres, tako grozen! In mesto veliko se raztrga na tri dele in mesta narodov padejo in Babilon veliki je prišel v spomin pred Bogom, da se mu da čaša vina srda in jeze njegove. In vsi otoki so bežali in gora ni bilo najti. In toča velika, kakor talent težka pada z neba na ljudi! in ljudje so preklinjali Boga zaradi šibe toče, ker silno je težka bila šiba njena.«

Po teh besedah se je stavec sključil, kot da prisluškuje, in zamrmral je: »In danes na ulici? In vsa zadnja leta?« Nato pa je nemadoma ostro premeril svojega tovariša in mene od nog do glave in naju srepo pogledal v oči, rekoč: »Povedal vama bom tako, kakor bi moral brat bratu, ki ne poznata laži. — Vaša volja (pokazal je na mojega prijatelja) je kakor hrast, ki raste kvišku in se ne upogne. Vaše roke so že čisto potezale usodo, na kateri so viseli ljudje kot papirnatki možički na vrvi. Oči vam niso bile nikdar zasolene, zato pa je na vaših licih že dostikrat igral leden nasmech. Bojim se za vas, gospodi!»

Moj prijatelj se je nasmehnil v čudni zlobi: »Bojite se zame, ki potezam ljudi na vrvi njihovih strasti? Ha!«

Stavec pa se je mirno okrenil k meni: »Vaša volja, gospod, pa je kakor skrivenčeno deblo bolnega drevesa. Roke imate mehke in ko svila bele; morda so v duhu gladile ženske lase; iz oči vam berem, da močno trpite, toda verujte mi, ženska ni vredna vašega trpljenja, kajti pripraviti se boste morali na vse bolj pekoče bolesti in bodeče čuječi, kajti rešeni boste, ker ste dobri!«

Ob teh besedah me je pred stavec obšel strah. Začutil sem, da sem postal čisto odvilen. Če sem se prej protivil gospodstvu svojega prijatelja, me je pa ta mož še bolj razburil, saj mi je naravnost napovedal pot bodočnosti in mojo sedanjost čisto pravilno razkril, bodisi, da jo je uganil, ali pa res čudežno videl.

Bil sem razgaljen, prazen. V duhu sem se opotekal kot oni, ki se mu maje zemlja pod nogami. Da, zemlja se mi maje, sem ponavljal, temelji, ki sem ga gradil vse svoje življenje, se je ob teh navidezno malenkostnih, a zame usodnih sunkih začel rušiti.

V tem hipu sem začul moški klic od zgoraj: »Mrak! Mrak!« Stavec se je

zganil: »Gospoda, oprostita za trenutek! Kočijaž Komljanec me kliče... Mož je vzel svetilko in stopil k vratom in tudi midva sva mu sledila. Prišli smo na vrh stopnic, kjer nam je prišel naproti oni kočijaž, ki se je naglo približal starcu:

»Gospodična Anita mi je naročila, da je ne pričakujete, kajti iz gledališča se je odpeljala na neko slavnost v »Evropo«.

»Je zunaj že mirno?« je vprašal moj prijatelj.

»Zdaj so jih ugnali. Po mestu je tiho, pa Bogve, nekam čudna je tišina... Ravnokar sem srečal gručo vojakov, ki so gnali trop uklenjenih delavcev ...«

Moj prijatelj je postal vznemirljen in se začel od starca poslavljati: »Zbogom, mož, midva zdaj že lahko odideva. Hvala vam za sprejem in — za proročbe. Srečno!«

Ko sva odšla, sem se nehoti poslednjič ozrl za starem, ki je imel pro-roški izraz. V tem hipu se mi je zdel kakor ogromna skala, moleča iz ognjenega morja, ki sem se začel vanj potapljati. Neprestano so mi v mislih šumele njegove besede:

»Bog se nas usmili, najbolj pa vas, ki se še ne bližate domovini očetov... rešeni boste, ker ste dobri.«

Ko sva s prijateljem stopila na ulico, se me je polastila hipna slabost, toda on me je priganjal, naj se podvizam: »nočaj morava še na tisti ples v »Evropi«, sejo sva že itak zamudila.«

Zavila sva v dvorevod.

»Prosimo te, sediva, vsaj nekotno, truden sem!« Moj prijatelj je pogledal na uro in ker še ni bilo preveč pozno, je ugodil moji želji. Skozi vrhove dreves je na naju sijala mesečina kot po-koč. Začel sem govoriti:

»Glej, do tvojega prihoda sem živ-vel kot človek, ki ve, kaj mora delati čez dan in se na večer nasrka gozdnega zraka in nagleda zarije. V duhu vidi valovanje morja, blesk pristanišč, na katere se zgrinja noč; omamlja ga godba vonjev in smeha na promenadi, v gledališču; za okni, skozi katera pada na ulico mehka rdeča ali zelena luč, sanja resnične romane in zvoki vijoline, ki jo spremlja klavir, pričarujejo vdajajoče se lase deklet in šumenje kril. Toda človek gre dalje in v srcu mu ostane melodija kot svet spomin, ki ga boža, kadar umira v zaprašenem vzdušju pisarniških kletk. Tak človek je redko premišljuje, včasih morda vzame v roke knjigo kakage pozabljenega lirika in redkokdaj se vpraša, zakaj in čemu to življenje?

Novi parlamentarni triki proti Hrvatskemu bloku.

VLADA V LATENTNI KRIZI. — ODGOVORNOST VLADE. — ODGODITEV PLENARNIH SEJ PARLAMENTA.

— Beograd, 23. nov. (Izv.) Med ministrstvom predsednikom Pašićem in Ljubo Jovanovićem so trajale včeraj dopoldne dalje konference. V glavnem je bil razgovor o sedanji politični situaciji. Konstatirane so bile vse večje težave, ena struja zahteva rekonstrukcijo vlade, druga pa želi nov delovni program, da se čim prej v narodni skupščini izvede sprejem uradniškega zakona. Velike težave nastajajo tudi glede uvedbe enotnega zakona o neposrednih davkih. Pašić je pritrdil mnenju, da vlada ni več delazmožna. Pred demisijsko vlado pa je treba storiti vse, da vlada odvrne od sebe vso odgovornost za nadaljnji razvoj političnih dogodkov.

— Beograd, 23. nov. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je včeraj delj časa konferiral tudi s predsednikom narodne skupščine dr. Lukiničem. V glavnem je bilo razmatrano vprašanje določitve dnevnega reda za nadalj-

nje seje narodne skupščine. Končno je bilo sklenjeno, da se plenarne seje narodne skupščine odlože do 2. decembra.

— Beograd, 23. nov. (Izv.) V parlamentarnih krogih se je v vest, da se odgode seje narodne skupščine do 2. decembra, zelo živahno komentirala. Opozicijonalni krogi naglašajo, da je to nov parlamentarni trik vodilnih politikov vladnega režima, da se onemogoči prihod Hrvatskega bloka v beogradski parlament. Predsednik narodne skupščine je naznanil samo radikalcem in demokratskemu klubu, da se seje odgode do 2. decembra. Ministrski svet je odobril ta sklep. Ministrski predsednik Pašić namerava na to dne 28. t. m. v radikalnem klubu podati obširno poročilo o notranji politični situaciji. Na današnji seji demokratskega kluba je pričakovati, da se store važni definitivni sklepi.

Božično darilo državnim uradnikom.

— Beograd, 23. novembra. (Izv.) Ministrstvo financ je včeraj razmotrivalo, da se dovoli državnim uradnikom in nameščencem darilo za božične praznike v obliki enomesečne plače. Državni uslužbenci naj bi dobili 800 dinarjev, neukazni uradniki 1000 dinarjev in ukazni uradniki 1500 dinarjev. Vprašanje nabavnega prispevka je še vedno višje in finančni minister ima gotove pomisleke. Definitivno se o tem predlogu še ni sklepalo.

Izplačilo 20odstotnih priznanic.

— Beograd, 23. novembra. (Izv.) Kakor objavlja finančno ministrstvo, še niso zbrani vsi sumarični podatki o 20-odstotnih priznanicah, ki so bile izdane povodom žigosanja avstroogrskih kron. Dosedaj je edino Slovenija predložila točne in statistične podatke, dočim so druge pokrajinske finančne uprave še vedno v zastanku in je pričakovati, da v kratkem predlože zadevne podatke. Finančno ministrstvo bo na to takoj odredilo izplačilo 20odstotnih priznanic. (Kolikokrat se je izplačilo že obetalo, a je vse ostalo pri obljubi!)

Obnovitev balkanske zveze.

— Lausanne, 22. novembra. (Izv.) Tekom včerajšnjega in današnjega dneva so bili daljši sestanki vodilnih politikov balkanskih držav. Sestanki so se vršili med dr. Ninčičem, Ducum, Stambolijskim in Venizelosom. Stambolijski je ponovno izrazil željo, da zastopniki male antante podpro z vsem svojim pritiskom zahtevo Bolgarske po svobodnem gospodarskem izhodu na Egejsko morje. Glavni sestanki se vrše v hotelu Savoya. Med Venizelosom in dr. Ninčičem so se vršili daljši razgovori. Venizelos želi, da bi naša delegacija podprla z vsemi silami grške zahteve. Na drugi strani pa Ninčič zahteva jasne garancije glede Soluna.

Orijska mirovna konferenca

TURŠKE TERITORIJALNE ZAHTEVE.

— Lausanne, 22. novembra. (Izv.) Danes so Turki precizirali svoje teritorijalne zahteve. V glavnem zahtevajo, da se Turški priznajo v Evropi meje iz leta 1913. Te zahteve je danes na prvi seji razmatrivala glavna komisija za teritorijalna in politična vprašanja. Vprašanje morskih ožin je odkazano posebnim podkomisiji. Že na prvi seji je bilo opažati po izjavi Izmet paše, da so Turki pripravili mnogo popustiti glede teritorijalnih zahtev. Venizelos na drugi strani pa je izjavil, da je Grška pripravljena priznati meje iz leta 1913. Izmet paša je izjavil, da mora dobiti za nadaljnja pogajanja posebna pooblastila od angorske vlade. Zastopniki Jugoslavije in Rumunije so vplivali pomirljivo. Dr. Ninčič je izrazil željo, da se upoštevajo zahteve zaveznikov, izražene v notah od 23. septembra, dalje je predlagal demilitarizacijo egejske obale, morskih ožin in Črna morja. Izjavil se je proti plebiscitu v zapadni Trakiji. Na popoldanski seji je Stambolijski govoril o zahtevah Bolgarske ter predlagal, da konferenca prizna Bolgarski svobodno gospodarski izhod na Egejsko morje. Zunanji minister dr. Ninčič je po izjavi Stambolijskega že v Beogradu zagotovil podporo Jugoslavije Bolgarski. Turški delegat je ugovarjal.

— Lausanne, 22. novembra. (Izv.) Med turško delegacijo je opažati razne difference glede turških teritorijalnih zahtev. Nejasnosti obstojajo med Izmet pašo in Hasan begom.

— Lausanne, 22. novembra. (Izv.) Zaupni sestanki med dr. Ninčičem, Ducum, Stambolijskim in Venizelosom na-

pravljajo vtisk, da gre za obnovitev balkanske zveze, ki je bila sklenjena pred svetovno vojno proti Turški. Na sestankih oficijelno razmatravajo vprašanje vzhodne in zapadne Trakije. — Stambolijski želi za Bolgarsko priznanje teritorialnega pasa za izhod na Egejsko morje. Razmatriva pa se tudi vprašanje ožega in solidarnega sodelovanja balkanskih držav in vprašanje skupnega nastopa na orijski konferenci.

— Lausanne, 22. novembra. (Izv.) Venizelos je začel živahno sondiranje za obnovo balkanske zveze. Začel je akcijo, da se skliče posebna balkanska konferenca, ki bi se naj sestala takoj po končani orijski konferenci v eni balkanskih prestolici. Stambolijski je že privolil v tako konferenco.

— Lausanne, 21. novembra. (Wolff) Kakor poročajo, je bilo omenjeno v pogovoru Poincareja z Mussolinijem tudi reparacijsko vprašanje. Mussolini je izrazil željo, da se sestanejo še pred konferenco v Bruslu zavezniški ministrski predstavniki. Informirani krogi smatrajo, da je mogoč ta sestanek, kateremu ne more nasprotovati Francija, če bi bil sporazum Bonar Law. H konferenci v Lausanni je Mussolini pripomnil, da je vsled dobre volje lorda Curzona odstranjeno nezaupanje Turkov. Na vprašanje zastopnika nekega lista glede prihoda ruske delegacije, je odgovoril, da o tem še ni ničesar znanega.

— London, 22. novembra. (Reuter) Iz Lausanne poročajo, da vlada med zastopniki štampe velika nezadovoljnost zaradi omejitve glede poročanja o konferenci.

— London, 22. novembra. (Wolff) Posebni poročevalec »Daily Chronicle« piše iz Lausanne, da bo prišel polagoma do veljave angleško-francoski sporazum, ki ga je dosegel v zadnjem trenutku lord Curzon z nečloveškim naporom proti trdnosti Poincareja, še tekom konferen- ce in najbrž tudi na predstoječi reparacijski konferenci v Bruslu. Zdi se, da je vsakomur jasno, tako v Lausanni kakor tudi v Parizu, da bi bilo lord Curzonu mnogo lažje na omejenem sodelovanju Poincareja v Lausanni. Skrivaj se govori, da je to trgovina za Reno in Bospor, ki pa se za sedaj še boji dneve luči.

Mussolini za francosko-italijansko zvezo.

— Pariz, 22. nov. (Havas) V pogovoru z dopisnikom »Matina« v Lausanni je izjavil ministrski predsednik Mussolini med drugim, da smatra francosko-angleško-italijansko-belgijski sporazum za neizbežen, ki naj bi kljuboval grozeči opasnosti iz Orienta. Kar se tiče posebej Francije in Italije, stoji Mussolini na stališču gospodarske, politične in vojaške unije, potem katere bi se mogli obe državi podpirati v slučaju kakršnekoli eventualitete.

Angleški parlament.

— London, 22. novembra. (Wolff) Na Orkneyskih in Shetlandskih otokih je pri parlamentarnih volitvah podlegel Lloyd Georgev liberalni general Smith Asquitovemu liberalcu Hamiltonu. Tako so znani vsi izidi volitev. Nova zbornica sestoji iz 46 konservativcev, 142 članov delavske stranke, 58 Asquitovih liberalov, 57 Lloyd Georgeovih liberalov in 12 neodvisnih. Macdonalde je bil izvoljen za voditelja delavske stranke z 61 proti 55 glasovi, ko so predlagali med živahno debato še mnogo drugih kandidatov. Dosedanji delavski vodja Clynes je bil izvoljen za namestnika predsednika. Arthur Henderson za glavnega posredovalca pri parlamentarnem glasovanju, Stefan Walsch in polkovnik Widgeonwood pa za vicepredsednika parlamentarne delavske stranke.

Soominajate se
„DRUŠTVA SLEPIN“
Ljubljana, Wolfova 12.

POLITIČNE VESTI.

— Vlada pred demisijsko! Po poročilih iz Beograda se nahaja sedanja vlada v tako kritični situaciji, da je treba računati s tem, da poda demisijsko že v bližnjih dneh. To je fakt, o katerem pišejo vsi listi, razun seveda ljubljansko »Jutro«, ki si kar ne more predstavljati, da bi kdaj mogel napočiti čas, ko ne bodo več v vladi njegovi protektorji. Pa se bodo morali mladini že uzi- veti v to, da ne bo »Jutrovo« uredništvo več ekspozitura gotovih ministr- stev.

— Tožba ministra Pucija proti »Slovencu«. »Kmetijski list« poroča, da je vložil poljedelski minister Ivan Pucelj tožbo proti odgovornemu uredniku »Slovenca«, ker mu je očital, da se je iz osebnih in trgovskih motivov zavzel za znižanje izvozne carine na svinje.

— Demokrati in Samostojna kmetijska stranka. Kakor je znano, je demokratska »Pravda« pred par dnevi poročala, da vlada v parlamentarnem klubu Samostojne kmetijske stranke veliko nezadovoljstvo z ministrom Puceljem, da bo Pucelj odstopil in da bo njegovo mesto v ministrstvu zavzel posl. Rajer. »Kmetijski list« odgovarja na to »Pravdino« vest in piše: »Vsa čast tovarišu Rajerju, ki ga smatramo vsi za vrednega, da je naš zastopnik v vladi. Toda v njegovem imenu, kakor tudi v imenu vseh naših pristašev za- vračamo z vso odločnostjo podlo sumničenje, da bi le eden od nas se mogel spozabiti tako, da bi vrget tovarišu Pucelju poleno pod noge sedaj, ko je te ta ves v boju za kmetске koristi. Nismo mi nobena tolpa dobičkarjev, ki samo črta, kdaj da bo kdo deležen kake do- brote, temveč mi smo idejni borci, ker vemo, da bo naša pravica varovana le tedaj, če smo poleg kadar se reže. To si naj zapomnijo vsi klevetniki in vsi se- jalci razdorov.«

— Pomirjenje v kraljevi rodbini. Iz Beograda javljajo, da je Nj. Vel. kralj Aleksander I. v znak pomirjenja s kraljevičem Gjorgijem priredil gala-večero. Večerie so se udeležili vsi člani vlade in patrijarh Dimitrije.

— Povratek Poincareja. Pariz, 22. nov. (Havas) Ministrski predsednik Poincare se je vrnil danes zjutraj iz Lausanne.

— Povod za vojno. Iz Varšave poročajo, da je poljska vlada sporočila sovjetski Rusiji, da bo smatrala vsak njen korak, ki bi ga storila proti Romu- niji zbog Besarabije, za povod, da napove Rusiji vojno.

— Predsednik sovjetske delegacije. Na orijski mirovni konferenci pred- seduje sovjetski delegaciji Rakovskij, ki ga smatrajo za strokovnjaka glede bal- kanskega vprašanja.

— Kako je bežal turški sultan Mehmed VI. iz Carigrada. Iz Carigrada pri- hajajo podrobnejša poročila o sultanov- nem begu. Samo dvema svojima najim- timnejšima uradnikoma je povedal, da se je odločil za beg iz Carigrada. Pri- lika za to se je porabila na dan »Selam- lika«. Sultan je v dežju s svojimi zve- stimi v malem številu šel preko vrta in stopil na ulico skozi neka stranska vrata, katera se sicer nikdar ne porah- ljajo. Tam so se vsedli v avtomobile in odpeljali v pristanišče. Vse to je bilo odredeno sporazumno z angleško ob- lastjo, katero je sultan obvestil o svojem namenu in katera je nemudoma odredi- la vse potrebno v to svrhu. V zaprtem avtomobilu so ga spremljale do prista- nišča tudi njegove tri žene. S seboj pa je vzel samo malega princa Ertogrula. Vkrcaje se je izvršilo zelo brzo. Ta čas pa so pripravljali za »Selamlik« po- trebno vojaštvo in vse drugo. Ker pa sultan od nikoder ni bilo, so ga začeli iskati. Nato se je izvedelo, da je po- begnil. V haremu, kjer je okoli 200 žensk, je nastal strašen jok in vik. Sultan je priporočil svoje tri žene var- stvu angleške oblasti.

— Z Mussolinijev izjavo v rim- skem parlamentu se je zelo obširno ba- vilo francosko in angleško časopisje. Naglašal se je v glavnem njegov dikta- torski ton. Kot diktator in kot gospodar- dar zbornice je nastopil predsednik Mussolini. Oblika njegovega govora je bila zapovedujoča, v bistvu pa ni pove- dal takorekoč nič novega. Tisto frazo »Nič za nič« je izrazil že Salandra s frazo »o svetem egoizmu«. Precej ta- kega mnenja je tudi angleško časopisje. Ker pa je sedaj Anglija v glavnem inte- resirana na turških dogodkih v Aziji in na Balkanu, ugaja Angležem zlasti za- trditve Mussolinijeve, da morajo zavez- niki točno čuvati situacijo na Balkanu. »Treba imeti pogum, da se reče: »Do tu in ne dalje.« To je bil govor, kakr- šnega zahteva sedanji trenutek, ta ton more pripomoči zasiguranju splošnega miru. »Times« pravijo, da je prava sre- ča, da je nastopila v Italiji taka vlada, ki izraža svojo voljo tako točno.«

GOSPODARSTVO.

— g Zagrebški žitni trg. Cene v kro- nah. Tendence neizpremenjena. Cene no- tirajo postaja v Bački oz. vojvodinska po- staja. Pšenica 1600—1630, stara kuruza 1400—1430, nova 1100—1150, kuruza v storžih 450—500, rž 1350—1400, ječmen za pivo 1350—1400, za krmo 1300—1350, oves 1050—1100, pisani fižol 1400—1450, beli 1400—1450. Pšenična moka »0« 2350 do 2400, »2« 2250—2300, »4« 2150—2200, drobni otrobi 750—800, debeli 800—850.

— g Trg z usnjem in surovimi kožami. Ljubljana, v novembru 1922. Od našega zadnjega poročila sem so se cene usnja da- lje znižale. Vendar se danes lahko ugotovi, da so bile tovarne še pred kratkim pripravljene pri večjih dobavah napraviti koncesijo in popustiti v cenah, da pa se- daj za enkrat ni upanja na nadaljne popu- ščanje cen. Okoliščine, ki podpirajo to na- še mnenje, so različne. Pred vsem je ome- niti, da so zaloge precej razprodane in da je znatno znižana fabrikacija naših tovarov z usnjem. Tudi pri zmanjšani konzumu se tedaj ne bo pojavljala preobilica blaga. Za bolj trdno presojo trga je merojarno končno tisto dejstvo, da je uvoz iz ino- zemstva vsled otežkočenih uvoznih odredb skoraj nemogoč. Poglavitno povpraševanje je osredotočeno na podplate in se največ išče težko blago. Notiramo te-le cene v tr- govini na debelo: kruponi vache lahki 320 do 350 K za kg, kruponi vache težki 360 do 380, podplati v polovicah 200 do 240, okra- levne (aferni) 130 do 140, vratovi 150 do 160, kravine črne 300 do 340, kravine rjave 320 do 360, kipsi črni 360 do 380, teletine črne 450 do 520, teletine rjave 500 do 540, boksteletine črne 1a 70 do 80 K kvadrat, boksteletine črne 1a 70 do 75 K kvadrat. Cene surovih kož: goveje kože 45 do 50 K za kg, telečje kože 75 do 85 K za kg.

— g Zagrebški tedenski semenj. Zagreb, 22. novembra. Današnji tedenski semenj je zadovoljivo končal. Pripeljane živine je bilo dovolj in kupcev, v glavnem Italijan- ov, dosti. Cene so razmeroma neizpreme- njene, samo cene prašičem so nekoliko po- skočile: Notirale so se sledeče: voli I. 30 do 36, II. 24 do 28, III. 16 do 20; krave I. do II. 23 do 28, III. 12 do 18, teleta I. 40 do 45, II. 36 do 38, svinje I. 63 do 71, II. 50 do 58. (Cene v kronah po kg žive vage.) — Seno 700 do 900 K, detelja 1000, slama 450 do 560.

— g Izplačevanje življenjskih zavarov- valnih polic dunajskih zavarovalnih družb. Usoda pri dunajskih zavarovalnicah zavarovanih glavnih priizajala je po prevratu zavarovancem v naši državi radi nizkega tečaja avstrijske valute mnogo težkih skrbi. Tisoči zavarovanci so bili mnenja, da so njihovi dolgoročni prihranki ogroženi. Naj- večji del zavarovalnih glavnice, katere so od leta 1919 zapadle v izplačilo, ostal je do danes neizplačan, ker se v tem pogledu na večkratnih mednarodnih razpravah ni moglo v zaščito zavarovancev dosedaj do- seči nobenih pozitivnih uspehov. V tem po- ložaju nastala je sedaj razveselilva spre- memba, katera bode gotovo obradovala mnogoštevilne zavarovance. Kakor nam zavarovalna družba na življenje »Feniks« poroča, depontirala je ista celotne premijske rezerve za svoje zavarovance v kraljevini SHS brez vsake državne pripomoči v za- konito predpisanih vrednostnih papirih jugoslovenske valje. Jednako založila je zavarovalna družba na življenje »Feniks« premijske rezerve za vse one zavarovance v naši državi, kateri posedujejo police na- slednje navedenih zavarovalnih družb: Allianz, Atlas, Allgemeiner Beamteneverein, Giselaverein, Janus, Universale, Wiener Städtische Versicherungsanstalt, vse na Dunaju in Erste Militär Dienst-Versiche- rungsanstalt v Budimpešti. Skupne pre- mijske rezerve znašajo približno 20 milijon- nov jugoslovenskih kron. V sled tega je v naši državi dvignjen sekvester nad imet- kom zavarovalne družbe na življenje »Fe- niks«, ter se njenim podružnicam v naši državi podelilo dovoljenje za sklepanje novih življenjskih zavarovanj. Vsi zavarov-anci zgoraj navedenih zavarov. družb, katerih police so vsled smrtnih slučajev ali dospelosti medtem v izplačilo zapadle, po- zivajo se tem potom, da se zglastjo pri ravateljstvu zavarovalne družbe na živ- ljenje »Feniks« v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 1. oziroma pri njeni začasni poslovalnici v Zagrebu, Frankopanska uli- ca št. 2., kjer se jim bodo na temelju pre- dloženih potrebnih dokumentov zapadle glavnice v celoti izplačale v jugoslovenskih kronah. Vsi drugi zavarovanci zgoraj na- vedenih družb, katerih police še niso dospe- le naj se istotako javijo pri omenjenih po- slovalnicah zavarovalne družbe na življe- nje »Feniks« v svrhu oznake na policah, da se jim bodo zavarovane glavnice svoje- časno v celoti izplačale v naši državi v jugoslovenskih kronah.

— g Podkovski tečaj. Obvezni celo- letni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. januarja 1923. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo drž. podkovske šole v Ljubljani do 10. decem- bra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1.) rojstni in krstni list, 2.) domovinski list, 3.) zadnje šolsko izpričevalo, 4.) učno izpričevalo, 5.) ubožni list, 6.) navrstveno spričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu; skrebi- ti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje kot neobvezen predmet ogledovanje klav- ne živine in mesa. Prošnje je kolkovati s kolekom za Din. 13.— vsako prilogo pa s kolekom za Din. 1.—.

— g Predavanje o načrtu novega zaka- na o neposrednih davkih. se vrši v petek dne 24. novembra t. l. ob pol 8. zvečer v Ljubljani v magistratni dvorani. Na proš- njo trgovske in obrtniške zbornice bo pre- daval o nameravanih novih davkih finan- čni nadsvetnik g. Fran Bajič. Predava- nje je važno in aktualno. Vabljeni so tr- govci, industrijalci, obrtniki in gospodar- ski interese v občo.

Borba za Ljubljano.

— Shod za kolizejski okraj. Jutri, v petek, dne 24. t. m. se vrši velik volil- ni shod v prostornem salonu gostilne »Pri Levu« na Gosposvetski cesti, kjer govore o komunalni politiki in v vo- llinem gibanju dr. Karel Triller, po- slanec Ivan Deržič in arhitekt Co- stapieraria. Začetek ob 8. zvečer.

Somišljenike vabimo, da se tega shoda udeležijo v čim največjem številu. Volilni odbor naj skrbi, da bodo o tem shodu obveščeni vsi naši somišljeniki a prozivom, da se ga zanesljivo udeležijo. Udeležba na tem shodu mora biti še do- kaj sijajnejša, kakor na prvem sestan- ku v tem lokalu.

— Shod v Šiški. V petek, dne 24. t. m. se vrši v gostilni »Pri Križu« na Celovski cesti 32 shod »Jugosloven- ske zajednice«. Začetek ob 8. zvečer. Somišljenike v Šiški pozivamo, naj se v čim največjem številu udeležijo tega shoda. Volilni odbor naj stori svojo dolžnost!

— Sestanek »Jugoslovenske zaje- dnice« se je vršil v torek dne 21. t. m. v gostilni pri Anžiču v Hradskega vasi, ter je bil izvršeno obiskani. Poročala sta Podbevšek in Babnik. Vsi volilci so se enodušno izrekli za »Jugoslovensko za- jednico«.

Shod v Šiški. »Jugoslovenska za- jednica« je včeraj priredila lepo uspeš- shod v Spod. Šiški v gostilni »Zvezda«. Vsi prostori so bili polni naših somišlje- nikov. V imenu volilnega odbora je otvoril shod g. Petrič, ki je takoj po- dal besedo nosilcu liste dr. Vladimiru Ravniharju. V svojih izjavah je dr. Ravnihar odločno in ostro obsodil teroristično metodo, s katerimi se ho- čejo mladini, ostanki nepravde demo- kratske stranke, vzdržati na površju. Omenjal je, kako hodijo policijski orga- ni na gotov pritisk od zgoraj po trgo- vilih in gostilnah pregledovat cene. Ho- dijo pa le k onim trgovcem in gostilni- čarjem, ki so ohranili še svojo možato samostojnost in napredno zavednost. Tudi je omenjal drastičen slučaj pritiska šefa na podrejenega uradnika. G. šef je rekel uradniku: »Gospod minister dr. Žerjav želi, da se ustanovi klub JDS.« Njegova izvajanja so izzvala splošno odobravanje. Jasno je očrtal program zajednice drugi govornik Ivan Tav- čar. V temperamentalnih besedah je da- lje govoril Podbevšek o socialnih in gospodarskih potrebah delavstva. Shod je jasno pokazal, da se krepko otre- sa tudi Šiška mladinskega gospodarstva.

— Mladini in klerikalci. Snoči so imeli pri Turku v Strelški ulici mladini shod, na katerem so nastopali kot go- vorniki Pepe Turk, dr. Klepec, Matej Janežič, Peter Šterk in še par drugih mladinskih korifej. Štih in dr. Klepec sta se pritoževala pred vsem o agitaciji, na- perjeni proti mladinom, ter dokazovala, da mora biti ta agitacija plačana, ker si sicer ni mogoče misliti, da bi si kdor- koli upal nastopati proti mladinom, ki so izkazali že toliko dobrot Ljubljani in vsem Slovencem. Zborovalci so se ni- hovim izvajanjem poredno muzali, ker je notorično znano, da so mladinski agi- tatorji bogato preskrbljeni z denarjem, da ga lahko trosijo po mili volji po go- stilnah. Ker so na shodu udrihali samo po zajedničarjih, a se niso niti z besedi- co dotaknili klerikalcev in komunistov, jih je nekdo ponižno vprašal, kako da pustijo docela pri miru zlasti klerikalce. Nato se je Pepe Turk možato odrezal: »Saj ti naci neč nečja«. Druge nesreče na tem shodu ni bilo.

— Volilni list mladinske stranke, ki so mu dali po nemarnem ime »Na- predna Ljubljana«, izide danes opoldne. List bo druga izdaja pokojnega zloglas- nega »Ponedeljaka«. Po mladinskem po- razu dne 3. decembra bo list zopet iz- dihal.

— Kako bodo volili zdravniki? — Prijatelj lista nam piše: Radoveden sem, v katero skrinjico bodo svoje vo- liline kroglice vrzli zdravniki, ki so doživeli strmoglavljenje dr. Kralgherja, afront proti pokrajinskemu zdravstven- nemu svetu in sedanje gospodarstvo v zdravstvenem odseku za Slovenijo. Ker je v demokratski državi, v po- zdravnikih izvoljenem demokratskem zdravstvenem svetu na demokratski način izrazil svoje mnenje ravnatelj mariborske bolnišnice primarij dr. Ro- bič, je bil strmoglavljen tudi on. To je današnji zloglasni »režim«, katerega re- prezentanti so v Sloveniji mladini.

— Poziv vsem koaliranim upoko- jencem. Na včerajšnjem shodu zvečer v »Mestnem domu« se je oglasil k be- sedi tudi gostilničar Jakob Bolč, ki je kljub protestu vedno poudarjal, kakor da govori v imenu vseh upokojencev. Rekel je tudi, da je društvo sklenilo, da bodo glasovali vsi upokojenci za »so- cialno-demokratsko listo, to je za nje- govo listo. Tu povemo javno vsem ko- aliranim upokojencem, da ni naš odbor nikdar kaj takega sklenil. Zato on tudi nima pravice govoriti v imenu vseh upokojencev, razen morda v imenu 134 članov njegovega od vlade razpu-

ščenega društva, kar pa se tiče upokojevcev južne železnice, tem pa je dano na svobodo, da lahko volijo po lastnem prepričanju. Omenil je tudi, da je bil pred petimi dnevi pri njem predsednik upokojevcev J. Ž. neki Kaučič iz Maribora in da sta o tem govorila. Ta Kaučič pa ni že več kot pol leta predsednik in tudi ne član tega društva. Mi vsi v koalicijski združeni upokojevci nimamo in tudi ne bomo imeli nikdar s tisto skupino, pri kateri je gostilničar Dolé, niti najmanjšega stika. Ponovno smo že naglašali, da tudi z listom »Upokojevcev«, katerega on izdaja še vedno (dasi mu je vlada društvo razpustila) nimamo nič skupnega. V soboto zvečer Bole sestanek v Šiški pri Reininghausu, kamor vabi upokojevce — na tim. Obvestite o tem vse člane koalicijskih organizacij, da ne bodo v zmoti. Predsedstvo koaliranih upokojevcev.

— **Klerikalci in mestna občina.** Klerikalni bošvitki Gosarjeva kova prireja-jo po raznih zakonitih lokalnih tajne sestanke s svojimi komunisti, na katerih predvsem kritizirajo gospodarstvo v občinskem svetu ljubljanskega taktat, ko je bilo v rokah narodno — napredne večine. Seveda pri tem prevladuje molče o delstvu, da občinski svet od leta 1912 ni imel nobenega rednega proračuna, ker ni takratni klerikalni deželni odbor rešil niti enega proračuna ljubljanske občine. Ves ta čas je moral občinski svet živeti s skromnimi rednimi dohodki, ker mu klerikalci v deželni zboru niso dovoljevali niti najpotrebnejših sredstev za občinsko upravo, kamoli za razne velkopotezne akcije. Sedaj bi klerikalna gospoda rada sosedu napravila krivdo, da ljubljana ni napredovala v zadnjih letih tako, kakor bi lahko, na hrbet napredni večini. To pa se klerikalcem ne bo posrečilo, ker je v ljubljani pač še v preživem spominu bivša klerikalna strahovlada v deželni dvorcu.

— **Iz mesarskih krogov** nam pišejo: V živem spominu je nam mesarjem še doba, ko je komandiral v vladni palači na Bleiweisovi cesti še dr. Žerjav. Kakor je znano, smo bili vsi mesarji njegovi pristaši, vendar ga to ni čisto nič oviralo, da bi ne nastopil proti nam in se zavzemal za koristi klerikalnega tovarnarja Pollaka. Takrat smo prodajali kože v Zagreb, kar pa Pollaku ni bilo po volji. Može se je obrnil na dr. Žerjavo in prosil za njegovo intervencijo. Dr. Žerjav se je takoj uklonil zahtevi klerikalnega bogatina in dal zapleniti pri vseh mesarjih kože za Pollaka. Nato so bili mesarji prisiljeni kože prodajati po ceni, ki jih je diktiral Pollak. Ker mesarji niso hoteli oddajati kož Pollakovim tovarni jih je bilo izmed njih 12 aretiranih. Tako je postopal dr. Žerjav s slovenskimi obrtniki takrat, ko je imel pokrajinsko vlado v svojih rokah. Ljubše mu je bil klerikalni milijarder, kakor pa obrtniki — njegovi somišljeniki.

— **Uradniki se krohočejo**, ko čitačo mladinsko glasilo »Jutro«. Ne preteče namreč dan, da bi »Jutrovci« ne servirali uradnikom kakšnega novega darila — na papirju. Že tedne so jih farbali, da bo vsaj do konca tega meseca pod streho uradniška pragmatika in jim urejene plače, sedaj pa je vse to padlo v vodo, ker so se narodne skupščine odgojene do 2. decembra. No »Jutrovci« vkljub temu niso prišli iz javnotežja, zato so uradnikom danes prinesli na krožnico posebno božično in novoletno darilo, o katerem pa žalibog finančni minister šele — razmotriva. Stavimo, da bo kakšna brihtna mladinska glava jutri ali pojutrišnjem že iznesla v »Jutru« vest, da se bo to novoletno darilo državnim nameščencem izplačalo že — 1. decembra. Dasi pozna vsa javnost znane mladinske metode in manevre, vendar si »Jutrovska« gospoda še vedno domišlja, da bo na te limance še vendarle vjela kakšnega uradniška kalina.

— **Stari klerikalci proti komunistom.** Te dni se vršil zaupni sestanek somišljenikov stare SLS. Na sestanku so ostro obsojali pakiranje Gosarjevcev s komunisti, izrekli obžalovanje, da ni SLS samostojno nastopila pri volitvah ter končno proglasili, da se pravih somišljenikov SLS ne more in ne sme siliti, da bi pri volitvah volili za komunistično listo.

— **Mladinski sestanek pri Mraku.** »Dvorana in prva sosedna soba sta bili nabiti«, tako poroča generalštab »Jutrovske« armade. Sročil so imeli namreč mladini svoj šod pri Mraku. Navzočih je bilo 60 oseb, od teh 15 pristašev drugih strank. Dr. Bohinjec je poveljeval moralnost in socialnost mladinske stranke in med drugim besedičil, da so se v »zajednici« zbrali vsi — nemoralni ljudje. Dr. Dinko Puc je trdil, da je razpust bivšega občinskega sveta povzročil edinole — dr. Triller in povdarjal, da je zelo zadovoljen, da so se stari odstranili, da se je tako stranka izčistila in tako postala popolnoma »čista«. Tega seveda ni povedal, da je prav on še lani kričal, da je treba pomesti z mladini in ustanoviti novo stranko. Dr. Vidmar pa je med drugim izrekel kritične besede: »Delavci in doktorji smo vsi enaki«, katero geslo najbolj občutijo njemu podrejeni delavci.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1922.

— **Dr. Ivan Tavčar** — častni član J. A. — »Triglava«. Jugoslovnsko akademsko društvo »Triglava« je izvolilo za svojega častnega člana g. dr. Ivana Tavčarja v priznanje njegovih neprecenljivih zaslug za narodno stvar. Delegati »Triglava« mu izročijo v soboto, 25. t. m. dopoldne častno diplomu. Na predvečer, 24. t. m. ob pol 7. priredi pevski zbor »Triglava« svojemu novemu častnemu članu pred njegovim stanovanjem v Ljubljani na Bregu podoknico. Odbor J. A. D. »Triglava« vabi cenjeno občinstvo, da prisostvuje podoknici in s tem pokaže svoje simpatije, ki jih goji predvsem ljubljana, do moža, ki je eden najboljših, kar jih je rodila slovenska zemlja. — Odbor »J. A. D. Triglav«.

— **Novi ravnatelj ljubljanske bolnice.** Za ravnatelja ljubljanske bolnice je imenovan dr. Kosta Jeremič, sedaj referent v zdravstvenem odseku v Sarajevu, bivši okrožni zdravnik in lastnik sanatorija v Tuzli. Novi ravnatelj službe še ni nastopil, ker je obolen. Pripominjamo, da je bil dr. Jeremič edini prosilec za to mesto.

— **Vladni komisar v Mariboru?** Pišejo nam iz Maribora: Občinski zastop mariborski je prišel v položaj, da je pričakovati razpust občinskega zastopa, nakar zasede županski stolec zopet vladni komisar. Tako se je govorilo v krogih opozicije na dan, ko je neki ljubljanski list prvi prinesel vest o kritičnem položaju g. župana Grčarja, v katerega ga je spravila napreje NSS in tudi klub SLS. Ko je bila ta vest objavljena tudi v lokalnih listih, se je v narodno zavednih vrstah pojavilo iztizenje. Pričeli so računati in so za slučaj novih volitev izračunali, da bi vsled razcepjenosti vseh slovenskih strank izzemši morda SLS, nobena stranka ne prišla dovolj močna kot stranka na magistrat, nasprotno pa, da bi bila s tem razpustom odprta Nemcem tolikanj zaželjena vrata do mestnega zastopa. Kalkulira se, da bi se v slučaju novih volitev konservativni Nemci posebno na njih katoliško misleči del združili z SLS, ki bi v tem slučaju dala svojega župana in sicer v osebi dr. Leskovarja. Po naših informacijah na poučeni strani niti misliti ni, da pride do takega razpusta, kateremu bi sledil vladni komisar. Župan Grčar ima kljub obilici nasprotnikov v svojem klubu še vedno dovolj močno zaslombo, dasi ga je zapustil njegov dosedanj proroč g. Slavovec, ki se sumljivo približuje SLS. Kakor smo dalje izvedeli, ni mogla doseči revizija od strani vlade na mestnem magistratu ničesar izslediti, kar bi dalo vladi povod za razpust občinskega sveta. V najskrajnejšem slučaju pa, ako bi župan res ne mogel dalje posloovati, se razpišejo nove občinske volitve brez vsakega vladnega komisarja.

— **Oseba vest.** Upravni asistent celjske javne bolnice g. Anton Gorican je imenovan po nalogu ministrstva za narodno zdravje za stalnega upravitelja bolnice v Murski Soboti.

— **Imenovanje.** V izpraševalno komisijo za državni fizikalni izpit v Celju, je bil od ministrstva za poljedelstvo imenovan veterinarski nadzornik dr. Josip Stegu.

— **Odlikovanje.** V Celju sta bila odlikovana majorja Šuput in Plaskan z belim orlovskim redom V. razreda, polkovnik Krčelič pa z redom Sv. Save IV. razreda.

— **Polkovnik Mihael Lukanc.** Včeraj popoldne je po mukoplni bolezni umrl upokojen polkovnik Mihael Lukanc-Savenburški. Rojen dne 6. maja 1844 na Kržu pri Kamniku, je potoval v gimnazijo v Ljubljani ter bil vedno prvak in odličnjak. Leta 1865. je bil potrjen kot čestit udeležil bitke pri Kustoci, kjer je kod mlad kadet in zastavonoša rešil zastavo domačega pešpolka ter bil radi tega hrabrega in predvidnega čina imenovan za poročnika. Leta 1878. se je udeležil ekspedicije v Bosni, kjer si je s svojim izredno hrabrim nastopanjem in odličnim vodstvom svoje čete priboril več odlikovanj. Pozneje je služboval večinoma v Ljubljani, v zadnjih letih službovanja kot poveljnik dopolnilnega okraja št. 17. Kot tak je bil vsakemu, posebno pa dijakom in vojaškim zadevam rad in kaj prilazno na roko. Iz vsakoletnih naborov ga je poznala cela bivša Kranjska kot dobrohotnega človeka in izvrstnega družabnika. L. 1903 je stopil kot polkovnik po 40 letnem službovanju v pokoj. Lukanc je bil skozinsko vojak, strog in vester v službi, strog in skrben oče pa tudi doma v rodbini. Vzgojil je v težkih razmerah devet otrok — pet sinov in štiri hčere, ki se vsi nahajajo v uglednih položajih; dva sinova še služita v naši vojski; eden kot generalštabni podpolkovnik, drugi kot artilerijski major. Pokojnik je čutil vedno slovensko. V času Hribarjevega županovanja, ko so nemški častniki azerivno nastopili proti županu, se je postavil odločno na stran slovenskega, natožnemu rolaču Hribarju, s katerim so ga vezale od mladosti vezi iskrene prijateljstva. Lukanc je bil eden onih maloštevilnih častnikov, ki so dovršili svojo nepretrgano vojaško službo v istem polku, v katerem so jo pričeli. Ravnal je živel celih 42 let nepretrgoma v ljubljani deloma kot aktivni častnik deloma kot upoko-

jeneo, spoštovan od vsakega, ki je poznal njegovo plemenito srce in njegov jeklen značaj. Zopet je legel eden starih, redkih, slovenskih častnikov bivšega domačega pešpolka v prezgodnji grob. Blag mu spomin, njegovi rodbini naše iskreno sožale!

— **Udruženje koroških Slovencev** priredi vsako soboto, od sobote dne 25. novembra naprej, v gostilni pri Mraku zvečer ob 20. sestanke s poučnimi predavanji. Dne 25. novembra bo predaval g. prof. dr. Lončar: »Slike iz slovenske zgodovine«; 2. decembra g. prof. dr. Arnejc: »Koroški plebisciti«; 9. decembra g. vsenč. profesor dr. Gavazzi: »Gospodarske razmere Slovenije«. — Dostop prost za vse Korošce in vse prijatelje koroških Slovencev.

— **Razsara razstava na učiteljsku.** V prodajnem odstavku tega lista nam je tiskarski škrat prevrnil stavek, ki se mora pravilno glasniti: Kako strošno so nas žalje te »kritične« barve! Popneš nam je tudi tve g. aranžerja, ki se pravilno piše Suher.

— **Ljudska šola.** Nekdanji deželni šolski svet, posebno graški, so največ milostno dovolili napis »Ljudska šola«, nikakor pa ne »narodna šola«. Ta prisiljeni izraz se je med nami tako udumal, da ga dobivajo celo nove šolske zgradbe. Edino pravilni izraz je danes »osnovna šola«, blagodejona pa »narodna šola«. Izraz »Ljudski« je nele pristiljen prevod iz nemškega »Volk«, temveč pomeni v narečju nekaterih naših krajev nekaj tujeja. V rogaškem in deloma v ptujskem okraju pomeni »Ljudski« = tuj in govore: »Ne drži se, kakor dabi bil ljudski, saj si vendar domači!« Torej ljudje vidijo v napisu »Ljudska šola« tujo šolo, kar je pod nemškim režimom iz Gradca nekaj tudi res bila.

— **Revizija v mestni hranilnici v Mariboru.** Kakor se nam iz zanesljive strani zatrjuje, ni od vlade naročena revizija naša ničesar, kar bi upravičevalo strasne klerikalne napade na ta zavod. Vloge v mestni hranilnici so popolnoma varne.

— **Trafike in pomanjkanje tobaka.** Pišejo nam: Pred nekaj dnevi je bilo čitati v časopisu, da je tobačnih izdelkov po skladiščih naloženih za par let, v majhnih prodajalnicah pa jih ni več, ker da mali prodajalci za nakup vedno dražjih izdelkov nimajo dovolj denarja. To je deloma res, vendar na pomanjkanju tobačnih izdelkov v malih prodajalnicah ne nosijo vse krivde samo mali prodalci, ampak tudi in menda celo največ — tobačni založniki. Vsi do visoke cene tobačnih izdelkov nabirajo tudi založniki ne razpolagajo z dovoljnim kapitalom zato čakajo nekateri, da jim mali prodalci nanosijo nekaj denarja. In šele potem gre do tovarno dobavit. Založnik čaka z novo nabavo tako dolgo, da razpada staro zalogo, in pride tako do denarja, tako delajo pa tudi mali prodalci, zato pa večini po več dni ni dobili po trafikah nikakoršnih izdelkov, vsled česar trpi škodo mali prodajalec in založnik, največ pa država. Ljudje so radi pomanjkanja tobaka razlajeni in obkladjajo male prodalce z raznimi nečestnimi besedami in priklki, mali prodalci pa se sed v trafikah in mora to poslušati in trpeti dolgačas, zasluži pa ničesar. Pred nekaj tedni so dobili oddelki finančne kontrole neki odlok, glasilom katerega se lahko trafikanti pritožijo, če ne dobivajo ob pravem času in vseh tobačnih izdelkov. Kaj pa pomagajo take pritožbe? Če leži krivda na pomanjkanju tobaka na založniku ter se radi tega zaloga razniše, kdo jo bo prevzel, če se potrebuje na mesec 250.000 in še več denarjev za tobak. Kdor razpolaga s takim kapitalom, se loti radi česar drugega, kar mu več nese. Ali bi ne kazalo, nastaviti mesto sedanjih založnikov uradnike, katerim bi tovarne pošiljale tobak, on bi ga prodajal malim prodalcem proti takšnem plačilu, kakor dosedaj, uradnik bi pa denar pošiljal tovarni po razprodaji dobave! Kazalo bi ustanoviti tudi več zalog, da bi trafikantom ne trebalo hoditi tako daleč po tobak in pri tem zapravljati čas in denar. V občini Trbovlje n. pr. je 16 trafik, ki razprodajo mesečno za nad 150.000 Din. tobaka. Ves ta tobak se vozi iz Ljubljane mimo Trbovli v od Trbovli 4 postaje oddaljeni trg Laško, trboveljski trafikanti pa hodijo ponj v Laško, in ga vozijo nazaj v Trbovlje ter s tem zapravljajo čas in denar. Zaprili so sicer za ustanovitev zaloge v Trbovljah pa se jim je prečnila iz dosedaj neznanih vzrokov zavrnila. In tako bo romal tobak še naprej iz Ljubljane v Laško, iz Laškega pa nazaj v Trbovlje, trafikanti bodo pa z dobavami izgubljali čas in zapravljali denar, trafike pa bodo radi pomanjkanja tobaka samo 14 dni v mesecu odprte. Taka je preskrba invalidov s trafikami.

— **Podaljšanje Miklošičeve ceste do Ceste za južno železnico.** Pretekli teden so zvezali novi del Miklošičeve Ceste na južno železnico s tem, da so zasuli del Jarka, ki loči ti dve cesti, in nasuli prehod s gramozom. Utrditi bo ta del še s parnim valjarjem. Kdaj se ta cesta, ki bo v razbremenitev Kolodvorske in Dunajske ceste, izroči javnemu prometu, še ni določeno, vsekakor pa prihodnje leto.

— **Lovska sreča.** V Stoprah pri Rogatcu je ustrelil posrtnik Jsiip Dečman mrljasa, ki je tehtal 170 kg. Meso so prodali v Celju na Glavnem trgu in je našlo precej edincalcev.

— **Žrtev zločina.** V torek je umrl v mariborski bolnišnici orožniški kaplar Franc Škerlec na posledičnih težkih poškodb. Kakor znano, je bil Škerlec pri zasledovanju glasovitega razbojnika Kampela s tremi strelji težko poškodovan.

van. Nesrečnož zapuša žono in več otrok.

— **Železniška nesreča.** Načelnik postaje v Lukovici nam piše: Na Vašo notice v »Slov. Narodu« št. 21 od 16. t. m. pod »Železniška nesreča« moram kot glavni postaje stvar malo razjasniti. Ni se podrl most pod vlakom radi težje, nego je skočil dne 8. t. m. kolo in to levo sprednje v smeri vlaka št. 1256 iz tražnice kakih 350 metrov pred mostom na notranjo stran in tako prerezalo vse spojitve in vlnke tja do mosta. Pred mostom je vagon razgal tražnice in butnil v železni most, katerega je napravil nevpornabivega. Preko nasipa in preko proge je padlo 8 voz, a dva voza sta vsela na mostu in čez most. Proga je bila čisto razorana na kakih 230 m daljave. K sreči se ni naveden od oseba poškodovan in vlnk ni vozil drugega kot reziški premog za Virovitico. Premoga se je razsulo v potok, po progi in po nasipu pet vagonov. Škoda je velika, ker je potrebno okoli 300 m novih tražnic. Novi most, ki je železen, in vagoni sč več ali manj poškodovani. Štiri dni so vzdrževali potniški promet s prestopanjem, a četrti dan je ponovil okoli 12 osebni vlak št. 1214 že šel preko provizoričnega lesnega mosta. Sedaj se vzdržuje čisto redoviti promet s počasno vožnjo čez most.

— **Radi preveč zaužitega alkohola** umrl Anton Glavič, hlapec pri Zupancu, o katerem smo že poročali, da ga je našel stražnik nezvestnega, je v deželni bolnici včeraj radi preveč zaužitega alkohola umrl.

— **Velik vlam v konzum v Studencih.** V Studencih pri Mariboru so dosedaj neznanzi zlikovci vliomili v prodajalno tamčnega konzuma in ga skoro totačno opleniili. Tatovi, ki so odnesli za okoli 300.000 kron raznega blaga, so izginili brez sledu.

— **Mi slepi!** se ta mesec spominjamo druge obilnice ustanovitve našega društva. Plemeniti srca! Spomnite se nas, najbednejših, in položite dar, slepih na oter! Milodare sprejema Podporno društvo slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Isto društvo opozarja svoje redne člane, ki še dosedaj niso vložili pismene prošnje za božično ali novoletno podporo, naj to nemudoma store, ker rok do 30. novembra t. l. se nikakor ne more podaljšati. Podporne člane ljudno prosimo za njihovo nadaljno naklonjenost.

— **Restavraciji Lloyd.** Od danes do ponedeljka vsak dan pristne sveže kranjske klobase. Tudi jetine in krvave.

Glasbeni vestnik.

— **Ljubljanskim pevskim zborom!** Na koncertu v proslavo narodnega praznika dne 1. decembra t. l. so vsi ljubljanski »Zvezci« članjeni moški zbori E. Adamčev koral »Ti, ki si nas ustvaril« s spremljevalnim fanfar. V nedeljo, dne 26. t. m. dop. se vrši v ta namen v pevski dvorani Glasbene Matice skupna pevška vaja in sicer za I. in II. tenore ob 10. uri, za I. in II. base ob polnočih. Arhivarji naj note prinesejo seboj! Nastop je obvezen za vse zore, torej tudi za tiste, ki na koncertu ne nastopijo samostojno. Pevci, udeležite se vaje polnoštevno in točno! — Odbor »Zvezci«.

DRUŠTVENE VESTI.

— **Društvo »Soča«** vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto dne 25. t. m. v salonu »pri Levu«. Predava tajnik »Trgovske in obrtne zbornice« gosp. Ivan Mohorič o temi: »Gospodarske razmere v Sloveniji«. Začetek ob osmih in pol. Vstop prost.

— **Jugoslov. napredno akademsko društvo »Jadrano«.** Revizija članov je bila zaključena dne 20. novembra. Vsi oni tovariši, ki se v tekočem semestru niso na novo prijavili, bodisi osebno ali pismeno, se ne smatrajo več za člane. Tovariši, ki študirajo izven Ljubljane, so sprejeti po pravilih kot gostje. Priglas zamudnikov je zvezan z obnovitvijo vpisnine Na izrednem občnem zboru 16. novembra so bili izvoljeni za načelnike sekcij: 1.) za kult. znanstveno tov. Alojzij Poljanšek; 2.) za dramsko tov. Ciril Kovač, tur.; 3.) za glasbeno tov. Vlado Kraut tur.; 4.) za sokolsko tov. Avgust Gogala, tel.; 5.) za šahovsko tov. Rudolf Mrzlikar, tur.; 6.) za zabavno sekcijo tov. Adolf Jenko, tel.

Poizvedbe.

— **Zatekel se je mlad lovski pes.** Dobil se ga na Bleiweisovi cesti št. 9 na dvorščici pri hišnici.

— **Najdena je bila srebrna ženska ura** z monogramom. Izgubitelj je dobil pri magistratnem slugi Antonu Švigliju, Mestna hiša na Prulah, pritišče.

— **Izgubil se je briljantni uhan.** Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti nagradi v brivnico A. Derganca v Franciškanski ulici.

Borzna poročila.

— **Curih,** 23. novembra. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 1.95, Berlin 0.0086, Praga 16.95, Budimpešta 0.225, Milan 25.05, Dunaj 0.0074, Pariz 39.—, Newyork 5.37, Bukarešta 3.40, Sofija 3.90.

— **Trst,** 22. novembra. Beograd 32.50, Berlin 0.385, Praga 67.75, London 96.85, Newyork 21.65, Pariz 154.85, Curih 400.—.

— **Praga,** 22. novembra. Beograd 48.—, Berlin 0.52, Milan 146.—, London 142.50, Newyork 31.75, Pariz 223.—, Curih 590.—.

— **Zagreb,** 23. novembra. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 11.48, 11.58, Pariz 4.425, 4.475, London 276.50, 281.50, Berlin 1.—, 1.20, Dunaj 0.095, 0.095, Praga 198.50, 201.50, Trst 266.50, 290.50, New York 61.50, 62.50, Valute: dolar 60.50, 61.50, lira 232.50, 286.50, češka krona 195.50, 198.50, marka 1.10, —, funt Sterling 271.50, 276.50, francoski frank 4.375, 4.425,

Najnovejša poročila.

Nova vlada v Nemčiji.

— **Berlin,** 22. novembra. (Izv.) Državni kancelar Cuno je danes otvoril prvo sejo državnega kabineta. Ministrski svet je razpravljajal o programu nove vlade, ki se ima predložiti državnemu zboru. Nova vlada se zbornici predstavi v petek. Za notranjega ministra je imenovan Oeser. Portfelj zunanjega ministrstva še ni zaseden.

— **Berlin,** 23. nov. (Izv.) Demokrat Oeser je prevzel vodstvo notranjega ministrstva.

— **Berlin,** 22. novembra. »Vorwärts« je energično nastopil proti imenovanju pristaša ljudske stranke dr. Beckerja za gospodarskega ministra. To je, piše list, najbolj občutna točka nove ministrske liste, kajti g. Becker pomeni na tem mestu tako neizmerno važen urad v rokah kapitalizma. Treba je pomeniti, da bo gorišče boja med novo vlado in socialno demokracijo v vodstvu ministrstva narodnega gospodarstva. Socialna demokracija, ki bo sodila novo vlado po njenih delih, ne bo vodila nobene slepe zlobne politike, kajti ona ne sedi več v vladi, temveč bo v stvarni opoziciji, kjer bo to potrebno.

Konferenca o Južni železnici.

— **Berlin,** 22. nov. (Wolf) Za zunanjega ministra je imenovan dosedajni poslanik v Kodaunju von Rosenberg.

— **Dunaj,** 23. nov. (Izv.) Koncem tega meseca se sestane upravni odbor Južne železnice na sejo, katere se udeležijo tudi italijanski in jugoslovnski zastopniki. Upravni odbor ima določiti program za bodočo konferenco v Rimu, ki ima končno rešiti vprašanje Južne železnice. V glavnih točkah je skoro že dosežen sporazum.

LJUDSKA OBSODEA BOLGARSKIH MINISTROV.

— **Sofija,** 22. nov. (Izv.) Listi občujejo sedaj podrobne rezultate ljudskega glasovanja o krivdi ministrov, ki so bili člani vojnih kabinetov. O odgovornosti in krivdi je bolgarski narod izrekel svojo sodbo. Obtoženi so bivši ministri: Gešov, Bobčev, Pejev, Teodorov, Abrašev, Nikiforov, Jablanski, Krstov, Teodorov, Danev, Madžarov I., Vazov, Burov, Malinov, Ljapčev, Fadenheht, Savov, Danajev, Madžarov II., Mušanov in Molov. Črni listiki so značili nekrivdo, beli krivdo. Izid glasovanja v nekaterih krajih je bil tale: V Sofiji črni 16.738, beli 10.382, v 19 vaseh sofijske okolice belih 10.669, črni 4900 in raznih 1030. Končni rezultati še niso znani. Opažati pa je, da v mestih prevladujejo črni (večina pristašev meščanskega bloka) in na deželi beli (zemljoradniki).

NOV KALIF.

— **Carigrad,** 23. nov. (Reuter) Svečano nameščenje novega kalifa je bilo odgojeno do petka. Ob priliki odkritja konference v Lausanni je krožilo nad Carigradom nad 500 angleških zrakovoplovov. Demonstracija je napravila na prebivalstvo globok vtis.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

— **Gospodine!** Kupite samo čine mešanice znamke »Rudna«, ker so najboljše in najdaljšee. Dobe se povsod. Zatevajte navodila!

Gosli poučile

bivši učitelj Glasbene Matice po najnižjih cenah. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10119

Nova hiša

z gospodarskim poslovanjem in vrtno prida v Stični na Dolenjskem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10119

Blagajničarka

veša vsena družstva, posebno v trški, srebrne takol mesto v Ljubljani ali na deželi. Ponudbe pod »Blagajničarka -10110« na upravo Slov. Naroda.

Vsako možno dobroga

sena

dobavi a po zelo ugodnih cenah firma

Fran Jenko, Ljubljana
Krekov trg 13.

Damsko kolo in sokolski krog na prodaj. Naslov v upr. Sl. Naroda.

Gostilno

manjšo, dobro ideočo, želim vzeti na račun takoj ali pa s 1. januarjem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10080

Mesečna soba

brez pohištva se išče pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod „Nemčijanska 10120“ na upravo Slov. Nar. 10120

Proda se

dvonadstropna hiša po ugodni cen. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 10119

Išče se

zanesljiv pisarniški sluga pod ugodnimi pogoji, nastop 1. decembra. Kje pove uprava Sl. Naroda. 10131

Pozor! Redka prilika!

Proda se:
1 projekcijski aparat za diapozitive do 9x12
1 električno luč (Bogenlampe)
1 platno 5 m²
200 reklamnih diapozitivov 82 mm x 82 mm (Svica, Dolomiti, Norveško, Amerika, Turčija, Italija). Vsi predmeti skoraj novi. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10112

Išče se kontoristinja

z nekoliko prakse in dobro šolsko usposobljenostjo. Želi se znanost nemščine in nemške stenografije. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Novo leto-1015“.

Damski kožuh

popolnoma nov se ugodno proda. Ogleda se v Studentovski ulici 9—II. 10140

Krepak ključavničarski vajenec

se takoj sprejme. Dobi tudi hrano in stanovanje. Dobro šolsko spravevalo pogoji. Strojno ključavničarstvo Schmid, Strass, Stajersko. 9871

Ekonom

z letno prakso vseh panog gospodarstva, specijalno dobro izvežban v kletarstvu, išče mesto pristava pri kakem veleposessu ali meo pomožnega kletarja. Ponudbe pod „Dobra izpričevala, pošto ležeče Trbovlje I. 10132

Pekarna s stroji

v Ljubljani se vzame v najem, tudi samo za gotove ure v brezkupno v uporabo ali se kupi

stroj za gnetenje testa

Ponudbe pod „Takoj ugodno-10117“ na upravo Slov. Naroda. 10117

Polenovka

namočena se dobi vsak petek pri trdnici Fr. Kham, Ljubljana, nasproti hotela Union. 10122

Za tri glasovite tovarne papirja

v Nemčiji (šrompapir za umetni tisk, kartoni vseh vrst, pergament, specijalni proizvodi) išče se popolnoma zmožen zastopnik po možnosti veščak v papirni stroji za /zagreb in Ljubljano. Ponudbe pod „Einführung 2085“ na anončno eksped. cijo Piras A. G., Praga, Jidiška 18. 10132

Proda se

lepa zimska suknja za veliko osebo. Vprašati pri krojaču Ahčinu, Gajeva ulica 2—L. 9910

Na hrano in stanovanje

vzemem gospoda takoj v sredini mesta, kateri mi posodi 17.000. Posojilo se bo odplačevalo vsak mesec od hrane in stanovanja. Naslov pove uprava Slovensk. Naroda. 10136

Mobilje na prodaj

v novi hiši, Koritkova ulica, poleg gostilne Kavšek na Martinovi cesti. Od jutri naprej do ponedeljka in sicer: 10 postelj s peresnimi žimnicami, 10 visokih omar za perilo, 10 ponočnih omaric, 6 miz velikih in malih, 4 stočki za kuhinjo, 1 kredenca. 10 37

Knjigovodkinjo

zajedno korespondentino, perfektno, sprejme takoj komisjska trgovina v Ljubljani. Ponudbe na Aloma Company pod št. „Samostojna moč“. 10141

Abadie

cigaretni papir in stročnice z novo benderolo monopolne uprave se dobi zopet pri glavni zalogi A. Lampret, Ljubljana, Krekov trg 10. Isto am se dobi tudi konceptni in ovojni (Pack) papir. 10142

8000 kron nagrade

dobi, kdor preskrbi ali odda v mestu v novi hiši ali vili stanovanje, obstoječe najmanj s 3 sobami in drugimi priliklinami. Ponudbe pod „Stanovanje 8000 kron nagrade na upravo Sl. Nar. 10031

Učenec

se sprejme pri hrivskem mojstru A. Dergancu v Frančiškanski ulici. 10134

Proda se

dobro ohranjen Majerjev „Leksikon“ iz leta 1897. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10035

Družba „Ilirija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8

Prodaja bukavil drv
na debelo in drobno. 10144

Kontoristinja

z daljšo prakso išče službo. Nastop takoj. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe pod „Ljubljana ali dežela 10105“ na upravo Slov. Naroda. 10108

Išče se meblovana soba

po možnosti s po-ebnim vvhodom za solidnega samca. Plačam do 1200 K. Ponudbe pod „Meblovana 10109“ na upravo Slov. Naroda. 10109

Iščem lepo meblovano sobo

za gospoda v sredini mesta z električno razsvetljavo za takoj. Plača rostranska stvar. Ponudbe pod „Kavalir 10143“ na upravo Slov. Naroda. 10143

Hrano in stanovanje

iščeta dva gospoda skupno v sredini mesta. Ponudbe pod „Soba s hrano 10129“ na upravo Slov. Naroda. 10129

Korespondentinja

izurjena strojniska z daljšo prakso, zmožna popolnoma slovenskega in nem. jezika v govoru in pisavi ter veščica vseh pisarniških del, išče primerne mesto. Ponudbe pod „S. L. 10107“ na upravo Slov. Naroda. 10107

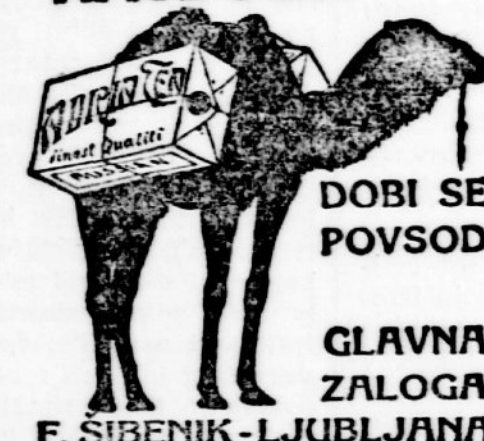
Premog in cement

stojno na razpolago pri trdnici H. Petrič, Ljubljana, Dunajska cesta 33, skladišče „Ba kan“. 9787

3000 K nagrade

dobi, kdor preskrbi družini, obstoječi iz 3 oseb kakršno si budi stanovanje, even. prazno sobo v mestu ali okolici za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod „A. K. 22—10054“ na upravo Slovensk. Naroda. 10054

ADRIA TEA NAJBOLJI

DOBI SE
POVSOD

GLAVNA
ZALOGA

F. ŠIBENIK-LJUBLJANA

Vreče

rabljene, v vsaki množini, kupuje trgovina mila Zlatogor, Maribor. 10062

Mirna solidna stranka

brez otrok išče stanovanje (2 sobi in kuhinjo) za mesec marec, najraje v novi hiši. Lahko tudi na periferiji mesta. — Plača dobro. Ponudbe pod „Stanovanje 10027“ na upravo Slov. Naroda. 10027

PERJE

vsak čas po najnižjih cenah pri

E. VAJDA.

IZVOZ DIVJACINE IN PERUTNINE: ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija. Brzjav. VAJDA, Čakovec, telef. 59

Kupi se hiša ali vila

v Ljubljani, kjer bi bilo prosto kako stanovanje. Ponudbe z navedbo kraja in cene pod „Prosto stanovanje 10030“ na upravo Slov. Naroda. 10030

Naznanilo otvoritve.

Podpisana tvrdka je prevzela z današnjim dnem trgovino s specerijskim in kolonijalnim blagom ter zalogo rudninskih voda od tvrdke Julij Elbert v Ljubljani, Kongresni trg št. 14. Prodajala bodeva vse te predmete po brezkonkurenčnih cenah. Za mnogobrojen obisk se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča ter beleživa z veselo spoštovanjem.

Černak & Komp.

Vreče in jula rute

Prvovrstna laška tovarna sprejema naročila vsakovrstnih tip. Oddaja kmalu po naročilu. Cene brez konkurence. Interesenti naj se obrnejo na vratarja Hotela Union.

Uvozna in izvozna trgovina

PETRA JAKIMOVIČA - SKOPLJE

Karodjrdjeva ulica 54. — Telefon št. 12.

Največja in najstarejša trgovina s kožami v južni Srbiji, uvaža in izvaža vse vrste surovih govejih, ovčjih, kozjih, jančjih in kozličevih kož.

Kupuje in prodaja tudi vse vrste zverinskih kož.

Kupuje in prodaja za svoj račun vse vrste domačih pridelkov kakor: žita, opija, makovega semena, sezama in volne.

Naš preljubi in preblagi soprog, zlati oče, stari oče, tast in stric, gospod

Mihael Lukanc

polkovnik v. p.

je danes ob tričetrt na 1. popoldan po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi sv. vere v 79. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bode v petek, dne 24. t. m. ob tričetrt na 4. popoldne iz hiše žalosti, Dalmatinova ul. 3, na pokopališče k Sv. Križu. Maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1922.

Evgenija Lukanc, soproga. — Rudolf, podpolkovnik v gener. Štabu, Auton, major v. p., Mihael, artiler. major. — Meks, komi ar. drž. žel. Ivan, bančni uradnik, sinovi. — Zola Grisar, Marija Polac, Zena Jelasič, Sava Bončina, hčere. — Modesta, Ela. Margit, Elvett Lukanc, sinahce. — Ivan Grisar dr. Janak Polac, Franc Jelasič, Dr. Franc Bončina, zeti. — Metta, Jelka in Janak Grisar. Marijan in Anka Polac, Sonja, Nevenka in Boris Jelasič, Lucika in Mihael Lukanc, Sasa in Tuzica Bončina, vnuki in vnukinje.

IMPORT — „TRIGLAV“ — EXPORT

Telefon štev.: 17115

Alster 1119

G. m. b. H.

Dresden-A Zinzendorfstrasse 2/b

Podružnica: Hamburg, Steindamm 76

Pisarna

Ljubljana, Krekov trg štev. 10/1.

Telefon štev.: 163.

Brzjav: Triglavimport-Ljubljana.

IMPORT:

Stroji za poljedelstvo in obri, železarno in orodje,

kemikalije, droge, papir, modra galica, steklo, itd. itd.

Potrebnosti vseh vrst za urinarje.

Važno za potovalce v Nemčijo:

Naša pisarna je vedno na razpolago za izročilo vaše korespondence v vseh tujih jezikih.

Za časa vašega bivanja v Nemčiji dajte nasloviti korespondenco pod vašim imenom na našo tvrdko.

Preskrbimo vam dovoljenje za potovanje od nemških oblasti in olajšamo vaš promet z bankami.

Preskrbimo vam stanovanje in smo vam v vsakem oziru na razpolago.

EXPORT:

Žito in zaklana živalna, deželni pridelki vseh vrst, žita, suhe slive, zdravilna zelišča, rudnine itd. itd.

Poslužite se naše tvrdke!